

Biobestedingen stijgen gestaag

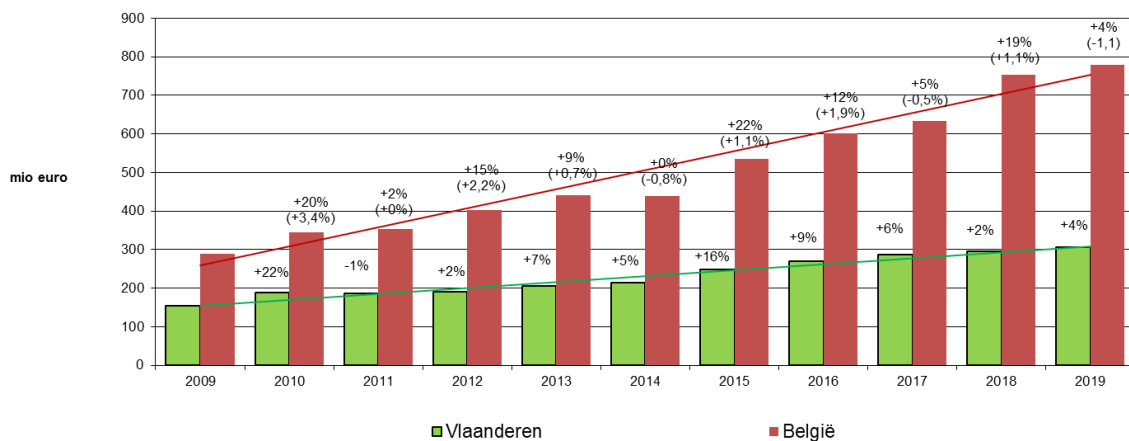
De Belg besteedde in 2019 4% meer aan bioproducten dan in 2018. Ook de biomarkt in Vlaanderen groeide in 2019 verder en hield gelijke tred met het landelijke gemiddelde. Wallonië heeft wel nog een duidelijke voorsprong op Vlaanderen. Het totale aantal biokopers en de aankoopfrequentie stegen vorig jaar maar het bestede bedrag per winkelbezoek daalde. De hogere biobestedingen in combinatie met een daling van de totale voedingsaankopen, zorgt ervoor dat het globale bio-aandeel in België vorig jaar lichtjes steeg. De categorie 'aardappelen, groenten en fruit (AGF)' is veruit de belangrijkste biocategorie. De welgestelde gepensioneerden en de welgestelde gezinnen met kinderen zijn de belangrijkste groep biokopers maar de alleenstaanden hebben het hoogste bio-aandeel.

De klassieke supermarkt (Dis 1) blijft marktleider in bio en is ook de grote winnaar in 2019. Het gespecialiseerde kanaal (Speciaalzaak waaronder bakker en slager/Natuurvoeding/Overige algemene voeding waaronder bioplanet) komt op de tweede plaats. De harddiscount en vooral de openbare markt verloren vorig jaar terrein.

Beperkte groei in 2019

In 2019 bedroegen de totale biobestedingen in Vlaanderen zo'n 305 miljoen euro, tegenover 779 miljoen euro voor gans België.

Totale biobestedingen (FMCG) in België/Vlaanderen - in miljoen euro

Bron: GfK Belgium en bewerkingen VLAM

FMCG = totaal: voeding (vers, diepvries en kruidenierswaren), dranken, drogmetica en non-food. (tussen haakjes wordt de evolutie van de totale FMCG besteding weergegeven)

Dit was 4% meer dan in 2018. Hiermee herneemt de groei in Vlaanderen en houdt het gelijke tred met het landelijke gemiddelde. De groei van de biobestedingen staat in schril contrast met de daling van 1,1% van de totale voedingsbestedingen. De stijging bij bio is te danken aan meer kopers en een hogere aankoopfrequentie tegenover een dalende aankoopfrequentie bij het gangbare assortiment. Het totale aantal biokopers steeg van 95 naar 96 op 100 maar het gemiddeld bestede bedrag per aankoop daalde van 8,05 naar 7,72 euro.

De voorbije tien jaar groeide de biobestedingen in België gemiddeld met 11% per jaar tegenover 7% voor Vlaanderen.

Het marktaandeel van de bioproducten groeide lichtjes. Het globale bio-aandeel in België steeg van 3 naar 3,1% en in Vlaanderen van 2,1 naar 2,2%. Het biomarktaandeel in Wallonië is met 4,3% beduidend hoger dan in het noorden van het land. Vooral in 2018 maakte Wallonië een stevige sprong door de openingen van een aantal nieuwe gespecialiseerde biowinkels waardoor de kloof met Vlaanderen groter werd.

'Aardappelen, groenten en fruit (AGF)' is veruit de belangrijkste biocategorie

De biobestedingen in Vlaanderen bestaan voor 39% uit AGF-producten. Bij gangbare producten is dit aandeel van AGF slechts 24%. De categorie 'vlees, vis en ei' neemt een vijfde van de biobestedingen voor zijn rekening. Deze categorie is voor de gangbare producten echter veel aanzienlijker (39%). Het zuivelaandeel schommelt bij het gangbare circuit rond de 20% en is bij bio gestegen tot 25%. De graanproducten nemen bij bio 14% in en bij gangbaar 9%. Wijn en bier tot slot zijn bij bio goed voor 3% van het assortiment tegenover 8% bij het gangbare.

Het aantal biokopers is stijgend voor de meeste verscategorieën

Het aantal kopers in Vlaanderen dat op jaarbasis minstens eenmaal een vers bioproduct koopt, steeg van 89 naar 90 op 100. De biobestedingen worden voor twee derde gerealiseerd door de frequente biokopers

die minstens wekelijks bio kopen. Deze groep maakt 14% van de kopers uit. Binnen de productgroepen zijn er grote verschillen in kopersaantallen. Het aantal biokopers was vorig jaar stijgend voor alle categorieën behalve voor eieren en groenten. De kopers van biogroenten zijn wel veruit de grootste groep. 69% van de Vlaamse gezinnen koopt wel eens biogroenten, een kleine daling t.o.v. de 71% in 2018. Op de tweede plaats komt zuivel (51 kopers) dat fruit voorbij steekt (50 kopers). Sinds 2009 zijn er voor fruit en zuivel drie kwart kopers bijgekomen. Het aantal kopers van bio-eieren, op de vierde plaats, daalde vorig jaar van 26 naar 19 kopers op honderd. Op de vijfde plaats komen de bio-aardappelen waar het aantal kopers, in tien jaar, steeg van 5 naar 18 op honderd. Biobrood schommelt rond de 15 kopers op 100. Onderaan het lijstje staat de vlees- en gevogeltecategorie die vóór 2010 nieuwe biokopers wist aan te trekken en daarna stabiliseerde. De biovleesvervangers kenden een verdubbeling in tien jaar tijd van 6 naar 12 kopers op 100.

Welgestelde gepensioneerden en welgestelde gezinnen met kinderen zijn belangrijkste groep biokopers

Welk profiel heeft de Belgische biokoper? De alleenstaanden, zowel jong als oud, hebben met een bio-aandeel dat ruim boven de 5% uitstijgt het hoogste percentage bio in hun aankoopmandje van verse voeding (excl. dranken). In absolute cijfers zijn de welgestelde gezinnen met kinderen en de welgestelde gepensioneerden de belangrijkste groep biokopers. Samen zijn zij verantwoordelijk voor de helft van de biobestedingen terwijl zij slechts 39% van de bevolking uitmaken. De gezinnen met kinderen met een beperkt inkomen hebben het laagste bio-aandeel (1,6%). Deze bevolkingsgroep heeft zijn bio-aandeel wel verdubbeld sinds 2010. De introductie en de uitbouw van heel wat biocategorieën bij de harddiscounters liggen hier aan de basis. De gepensioneerden en de koppels met één kostwinner hebben een gemiddeld bio-aandeel. De sterkste toename, in de periode 2010-2019, vinden we bij de jonge alleenstaanden en bij de koppels met één kostwinner met bijna een verdrievoudiging van hun bio-aandeel.

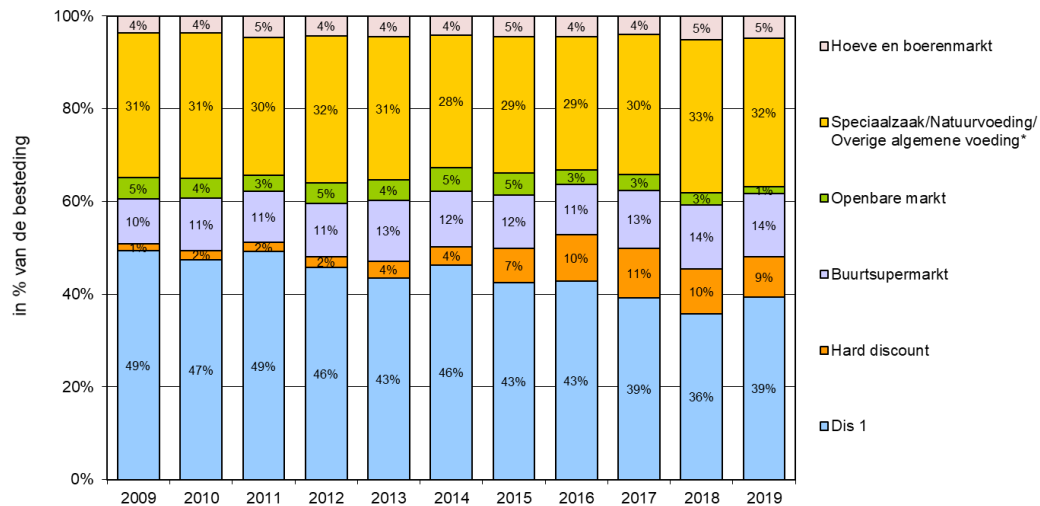
Marktaandeel bio varieert sterk van product tot product

Het marktaandeel van de biologische versproducten in Vlaanderen groeit gestaag maar verschilt wel sterk van product tot product. De vleesvervangers hebben met 20% het grootste marktaandeel. Een andere categorie met een hoog bio-aandeel is 'eieren'. Het marktaandeel van bio-eieren bedroeg vorig jaar 8,6% hetgeen wel een heel stuk lager is dan in Wallonië (24%). De AGF-categorie en zuivel hebben ook een hoger bio-aandeel dan gemiddeld, namelijk 6% voor groenten, 4,1% voor aardappelen, 3,2% voor zuivel en 3% voor fruit. Brood heeft een gemiddeld bio-aandeel (2,5%). Gevogelte en vlees presteren onder het gemiddelde. Vleeswaren bengelen achteraan met het laagste bio-aandeel van minder dan 1%.

DIS 1 is belangrijkste biokanaal en wint terug terrein

De klassieke supermarkt (Dis 1) blijft het grootste biokanaal met een marktaandeel van 39% en is ook de grote winnaar in 2019. Het gespecialiseerde kanaal (speciaalzaak waaronder bakker en slager/natuurvoedingswinkel/overige algemene voeding waaronder bioplanet) komt op de tweede plaats met een aandeel van 32%. De buurtsupermarkt blijft het derde belangrijkste kanaal voor biovoeding. De harddiscount en vooral de openbare markt zijn de kleine broertjes in bio en verloren vorig jaar terrein. Qua distributie van bio zijn er enkele verschillen tussen Vlaanderen en Wallonië. In Wallonië staat het gespecialiseerde kanaal sterker en dit is, in deze regio, zelfs marktleider met 37% marktaandeel voor Dis 1 met 34%. In Vlaanderen is de rechtstreekse verkoop van bio op de hoeve en de boerenmarkt belangrijker dan in Wallonië. Verder heeft harddiscount in Vlaanderen een hoger marktaandeel dan in Wallonië. De hoewwinkel en de boerenmarkt zijn de kanalen met het hoogste bio-aandeel. Eén product op vier dat er verkocht wordt is van biologische kwaliteit. Bij de harddiscounters vinden we relatief het minst biologische producten terug. Slechts 1,5% is hier bio.

Distributiekanaal biologische voeding en dranken in België (aandelen op basis van bestedingen)

DIS 1: AH, ALMA, CARREFOUR PLANET/GB/MARKET, CHAMPION MESTDAGH, COLRUYT, CORA, DELHAIZE DE LEEUW, MAKRO, MATCH, METRO EN RED MARKET
 Bron: GfK Belgium en bewerkingen VLAM
 *Bioplanet valt onder 'overige algemene voeding'

Prijsverschil bio versus gangbaar

Er zijn grote verschillen tussen producten wat prijsverschil tussen bio en gangbaar betreft. Het grootste prijsverschil is er bij eieren. Een bio-eitje is dubbel zo duur als een standaard scharreleitje. Het kleinste prijsverschil is er bij vleesvervangers. Hier is de biovariant slechts 8% duurder dan het gangbare product. Ook de evolutie van het prijsverschil verschilt van product tot product. In 2019 was het prijsverschil ten opzichte van het voorgaande jaar groter voor onder andere eieren en yoghurt. Het prijsverschil was kleiner voor aardappelen, tomaten en vleesvervangers.